

Fővárosi Ítéltábla
3.Kf.27.176/2012/5. szám

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Balsai Szabolcs ügyvéd által képviselt felperesnek, a jogtanácsos által képviselt **Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa** (1088 Budapest, Reviczky utca 5.) alperes ellen műsorszolgáltatási ügyben hozott közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2012. évi február hó 23. napján kelt 23.K.31.082/2011/7. számú ítélete ellen a felperes által 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

Í t é l e t e t

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 50 000 (azaz ötvenezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az államnak - az adóhatóság külön felhívására - 48 000 (azaz negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes az 1746/2008. (IX. 17.) számú ORTT határozattal elrendelte a 2008. március és június között sugárzott felperesi hírműsorok közül havi 3-3 véletlenszerűen kiválasztott adás vizsgálatát. A vizsgálat törvénysértést valószínűsített, annak megállapításait a hatóság 2009. február 23. napján kelt tájékoztatásában közölte a felperessel, aki erre észrevételeket tett. Az alperes az 1225/2009. (VI. 10.) számú határozatával megállapította, hogy a felperes 2008. március 5-én, 15-én, 25-én, április 4-én, 14-én, 24-én, május 5-én, 15-én, 25-én, június 4-én és 24-én megsértette a Rádiózásról és televíziózásról szóló 1996. évi I. törvény (a továbbiakban: Rttv.) 4. § (2) bekezdésében foglaltakat, melyre tekintettel a felperest 150.000 forint bírság megfizetésére kötelezte. Az alperes értékelése szerint a felperes a törvényi rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva hírműsorszámokban a jobboldalt részesítette előnyben. Mind a tartalmi, mind a kvantitatív vizsgálatok alapján azt állapította meg, hogy a felperes a hírműsorait a

kormányellenes politikai erők, a FIDESZ szolgálatába állította, ezért sérült az Rttv. 4. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés.

A felperes az eljárás során változatlanul fenntartott keresetében az Rttv. 4. § (1) és (2) bekezdéseit elemezte, az alperes által terhére megállapított jogsértést tagadta, az anyagi jogi jogszabálysértés mellett a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 72. § a) és c) pontjára és Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 339/B. §-a szerinti eljárásjogi jogszabálysértésre is hivatkozott. A 2010. május 4. napján kelt előkészítő iratában a Ket. 68. §-a alapján bizonyítási indítványt terjesztett elő, melyben az alperes kötelezését kérte az előzményi iratok (jegyzőkönyv, vizsgálati jelentés) becsatolására.

Az elsőfokú bíróság az alperes határozatát - tényállás- és indokolásbeli hiányosságok miatt - a 23.K.32.818/2009/8. számú ítéletével hatályon kívül helyezte, és az alperest új eljárás lefolytatására kötelezte. Az alperes fellebbezésére eljáró Fővárosi Ítéltábla a 4.Kf.27.572/2010/7. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította. Az Rttv. 4. § (1) és (2) bekezdését értelmezve megállapította, hogy az Rttv. 4. §-ának (2) bekezdése a 4. § (1) bekezdéséhez képest önálló jogintézmény, nem pedig annak minősített esete, mely következtében nem kérhető számon az alperesen, hogy nem alkalmazta az Rttv. 4. §-ának (1) bekezdése esetében szükséges elemzési módszereket, nem vizsgálta az egyes konkrét tájékoztatások tényszerűségét. Az önálló jogintézményekhez igazodó, eltérő vizsgálati módszerekből következik, hogy az alperesi határozat tartalmazza az Rttv. 4. § (2) bekezdés alkalmazhatóságának vizsgálatához szükséges tényállást. Az elsőfokú bíróság eltérő jogi álláspontja miatt érdemben nem merítette ki a felperes anyagi jogsértést vitató kereseti előadását, mely következtében sérült a Pp. 212. §-ának (1) és 213. §-ának (1) bekezdése. A megismételt eljárásban ezért az anyagi jogi jogsértés körében az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat tartalma és az Rttv. 4. § (2) bekezdésének a végzésben kifejtettek szerint meghatározott jellemzői alapján kell vizsgálnia a felperes kereseti kérelmének megalapozottságát, fel kell hívnia a felperes figyelmét a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelően a bizonyításra szoruló tényekre, a bizonyítási teherre, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeire. Az eljárásjogi kérdésekről újólapon határozni kell, felhívta az elsőfokú bíróság figyelmét a Ket. 72. § (1) bekezdésének e) pontja és a Pp. 339/B. §-a közötti kapcsolatra, továbbá arra, hogy a hatóságot a Ket. 72. § (1) bekezdés e) pontja alapján minden közigazgatási határozat esetben, a Pp. 339/B. § alkalmazhatóságától függetlenül, terheli a tényállás feltárási és indokolási kötelezettség.

A megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Eljárásjogi jogszabálysértést nem állapított meg az alperes terhére, kitért arra, hogy a műsorszolgáltatót nyilatkozat tételre felhívó levél teljes körűen tartalmazta a hatósági ellenőrzés megállapításait. Osztotta az alperesi álláspontot, mely szerint a támadott határozat testületi döntés eredménye, a Műsorfigyelő- és Elemező

Igazgatóság tevékenysége az ORTT, mint testület jogalkalmazási aktusát megelőző eljárás része, melyre a bírósági felülvizsgálat nem terjed ki. Annak mikénti lefolytatása nem képezi a jelen peres eljárás tárgyát, az érdemben nem befolyásolta a felperes jogérvényesítését, ezért a felperes által a Ket. 68. §-ára hivatkozással kért iratokra vonatkozó bizonyítási indítványnak nem adott helyt. Az ügy érdemét illetően megállapította, hogy az alperes eljárása során a felperes műsorszolgáltató műsorainak összességét vizsgálta, az egyes műsorszámok konkrét - Rttv. 4. § (1) bekezdése szerinti - elemzése nélkül. A Fővárosi Ítéltábla végzésének megfelelően az Rttv. 4. § (2) bekezdése alkalmazhatóságának vizsgálatát az alperesi határozat szerinti tényállás alapján végezte el. Kifejtette, hogy az alperes az idézett beszédidő, a részletek időbeli összevetése, a megszólalók pártkötődései, a kudarcról szóló műsoregységek aránya és kötődése alapján helyesen állapította meg a hangsúlyeltolódást a jobboldal javára. A felperes terhére az róható, hogy a vitatott műsoregység aránya és kötődése nem vitathatóan jobboldali. Osztotta ugyanakkor azt a felperesi álláspontot, mely szerint a felperesnek nem feladata a kormánypárt és az ellenzék részéről elhangzottak azonos terjedelemben történő közzététele, a hírműsor célja a tájékoztatás a közérdeklődésre számot tartó hazai és külföldi eseményekről az Rttv. előírásait betartva. Ezzel szemben az alperesnek nem azt kellett bizonyítania, hogy a felperesi híradásokban a konkrét események megjelenítése a tévyszerűség követelményeit kielégítik-e, hanem azt, hogy a műsorfolyam a jobboldal javára szolgált-e, amely során az összegzés alapján helyes következtetést vont le arra nézve, hogy a tájékoztatás megvalósítja az Rttv. 4. § (2) bekezdése szerinti törvényi tényállást. Megállapította, hogy az alperes olyan szempontrendszerrel dolgozott ki, amelyből aggálytalanul megállapítható a jobboldal javát szolgáló tájékoztatás. A felperes keresetében előadottak álláspontja szerint nem alkalmasak az alperesi határozatban foglaltak cáfolatára, a felperes nem bizonyította, hogy a vizsgált műsorszámok nem a kifogásolt módon, illetve tartalommal kerültek sugárzásra, illetve az elemzések helyességét sem vitatta.

A felperes fellebbezésében elsődlegesen az ítélet megváltoztatását, az alperesi határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte, valamint perköltséget igényelt. Álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása, hogy a vizsgált műsorszámok összességében hangsúlyeltolódás állapítható meg a jobboldal javára, valamint téves azon elsőfokú ítéleti megállapítás is, mely szerint az alperes helyes következtetést vont le arra nézve, hogy a tájékoztatás megvalósítja az Rttv. 4. § (2) bekezdése szerinti törvényi tényállást. Ennek igazolásaként az alperesi határozatban szereplő ábrákat elemezte, ekként egyértelműen megállapítható, hogy a felperes nem részesítette jogszabálysértő módon előnyben az ellenzéket szinte egymagában képviselő FIDESZ-t a kormányhoz, illetve a kormánypártokhoz képest, sőt több esetben, így március és április hónapokban a Kormány, valamint az MSZP és az SZDSZ együttes szereplései meghaladták a FIDESZ szerepléseinek arányát. A Ket. 68. § (1) és a 4. § (1) bekezdéseire hivatkozással kiemelte, hogy a tisztességes eljáráshoz fűződő joga sérült azzal, hogy a Műsorfigyelő- és Elemző Igazgatóságnak az alperesi

eljárás előzményeként lefolytatott tevékenysége folytán keletkezett iratokba nem nyert betekintést.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte. Hivatkozása szerint az alperes kimerítően elemezte a vizsgált műsorszámokat, arra alapította az Rttv. 4. § (2) bekezdésének sérelmét, a határozatban szereplő táblázatok pedig mintegy összefoglalják az elemzések eredményeit. A felperes által hivatkozott eljárásjogi jogszabálysértések vonatkozásában továbbra is fenntartotta azon álláspontját, mely szerint a felperes által hivatkozott iratok nem képezik a közigazgatási iratanyag részét. Egyebekben nincs tudomása arról, hogy a felperes iratbetekintési jogát az alperes megtagadta volna.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A Pp. 252. § (4) bekezdése értelmében a hatályon kívül helyező végzésnek tartalmaznia kell az elsőfokú ítélet ismertetését, a hatályon kívül helyezés okait, továbbá az új eljárásra vonatkozó utasításokat. A Pp. e rendelkezéséből következik, hogy a megismételt eljárásban az elsőfokú bíróság kötve van a hatályon kívül helyező végzésben foglaltakhoz, a másodfokú bíróság megállapításaihoz és állásfoglalásához. Ettől akkor térhet el, ha a megismételt eljárás során új tények és bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság által figyelembe vett tények már nem tarthatók fenn. Az elsőfokú bíróság a másodfokú végzés előírásainak megfelelően, a határozati tények vizsgálata alapján hozott döntést, biztosítva a felperes számára a tények cáfolatának lehetőségét. Mind az anyagi jogi, mind az eljárásjogi jogkérdésekben helyesen foglalt állást és megalapozottan utasította el a keresetet, a felperes fellebbezésében foglaltakra figyelemmel a másodfokú bíróság a következőket tartja szükségesnek kiemelni:

A közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során a bírósági felülvizsgálat irányát, korlátait a felperes által megjelölt jogszabálysértés szabja meg, mert a Pp. 324. §-a alapján a közigazgatási perben is érvényesülő jogelv a Pp. 3. § (2) bekezdése szerinti kereseti kérelemhez kötöttség elve. A Pp. 215. §-ában megfogalmazottak szerint pedig a bíróság döntése nem terjeszkedhet túl a kereseti kérelmen, illetve az ellenkérelmen. Nem lehet része a felülvizsgálatnak olyan tény, adat, körülmény, megállapítás, amely nem volt a közigazgatási eljárásban a hatósági vizsgálat tárgya, azok a körülmények, amelyeket a felperes a kereseti kérelemben nem kifogásolt, utóbb csak a Pp. 335/A. §-ban foglalt keresetváltoztatás korlátai között vizsgálhatóak.

A felperes az elsőfokú eljárás során eljárási szabálysértésként ügyviteli hiányosságokra, illetve a tényállás feltáratlanságára hivatkozott. Ez utóbbi kifogása a mérlegelési jogkörben hozott határozatokra vonatkozó szabályok betartására vonatkozott, az elsőfokú bíróság ítéletében e szabályokat részletesen ismertette, a tényállás feltárási és indokolási kötelezettséggel összefüggésben vizsgálta. A felperes fellebbezése ezt nem érintette, így arra a másodfokú bíróság külön kitérni

nem kíván. A Ket. 68. §-ában szabályozott iratbetekintési jog megsértése, mint az ügy érdemét érintő alapelvi sérelemmel járó eljárásjogi kifogás, nem volt a kereset tárgya, így azt az elsőfokú bíróság e szempontból nem vizsgálta.

Az alperesi határozat jogszerűségének megítélésére szolgáló tényállást a Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzése szerint az alperesi határozat tartalmazza, a perben ezért a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy a jogsértés megállapításának alapjául szolgáló tények nem helytállóak. A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében ugyanis a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el. A Pp. 3. § (3) bekezdése szerint a bizonyítás esetleges sikertelensége a törvény eltérő rendelkezése hiányában a bizonyításra kötelezett felet terheli. A megismételt eljárás során a felperes minderről megfelelő kioktatást kapott.

A Pp. 336/A. § (2) bekezdése szerint a közigazgatási szerv köteles a határozata alapjául szolgáló tényállás valóságának bizonyítására, ha a közigazgatási eljárás hivatalból indult, vagy a közigazgatási szerv a tényállás-megállapítási kötelezettségének nem tett eleget, és a tényállás valóságát a felperes vitatja. A Ket. 68. § szerinti, a peres eljárásban előterjesztett indítvány a felperest terhelő bizonyítási kötelezettség áthárítását célozta, amelyre azonban jogszerű lehetőség nem volt a Pp. 336/A. § szerinti feltételek hiányában. Arra pedig az elsőfokú bíróság helyesen hivatkozott az alperesi eljárás speciális szabályai, a testületi döntés egyedi jellemzői alapján, hogy a becsatolni kért előzményi iratok nem képezik a perbeli közigazgatási iratok részét, így annak vizsgálatára a perbeli eljárás nem terjed ki, alappal utasította el ezt a bizonyítási indítványt.

A Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyező végzésében értelmezte az Rttv. 4. § (1) és (2) bekezdését, azok kapcsolatát. Irányt mutatott az Rttv. 4. § (2) bekezdése szerinti feltételek vizsgálatához. Az elsőfokú bíróság maradéktalanul eleget tett a megismételt eljárásra számára előírtaknak, ennek alapján helytállóan állapította meg, hogy jogszerűen döntött az alperes az Rttv. 4. § (2) bekezdésének sérelméről. Ezt a felperes a másodfokú eljárás során sem nem tudta kétségessé tenni. Nem fogadta el a másodfokú bíróság a pártok szereplési arányára vonatkozó fellebbezési érveket, mert azok pusztán a határozatban szereplő grafikus ábrák önmagukban való egyfajta elemzését takarták figyelmen kívül hagyva azok további, szöveges értelmezését, míg a napokra lebontott részletes hírműsor elemzések és abból levont következtetések cáfolatát nem adták.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért az alperes másodfokú eljárásban felmerült költségének a megfizetésére a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján, míg a feljegyzett fellebbezési illetéknek a viselésére a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján köteles.

, 2012. évi szeptember hó 5. napján

Dr. Sára Katalin s.k. a tanács elnöke,
dr. Matheidesz Ilona s.k. bíró

dr. Rác Krisztina s.k. előadó bíró,

A kiadmány hitelül:

tisztviselő